

ԱՌԵՏԱԲԵՐ

«Ա.Ա. ԵՍ ԶԵՋԻ ՄԵԾ ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ ԱՒԵՏԻՍ ԿՈՒՏԱՄ» : ՂՈԿ. Բ. 10

ՀԱՏՈՐ 25.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ. ՆՈՅԵՄԲԵՐ 6, 1872.

ԹԻՒ 45

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ծանուցում: — Վերստին ծնունդ: — Քարոզչաց համար խրատներ: — Աղօթքի ժողովրդ: — Սարգի ոստայն շինելու գործարանը: — Արապկիրէն նամակ մը: — Քաղաքական լուրեր: — Ծանուցում: — Շուկայի գիներ:

ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

ՏԱՐԻՈՅՍ վերջը մտեցած ըլլալով, ժամանակ է տեղեկանալ այլևայլ տեղերէ առաջիկայ նոր տարւոյն համար Աւետաբերի բաժանորդ գրուիլ ուղղներուն թուոյն: Ուստի բոլոր այն բարեկամներէն, որ մինչև ցարդ հոգ տարին Աւետաբերի բաժանորդներ գտնելու և կը հաճին նոյն ծառայութիւնը շարունակել, և կամ նոյն ծառայութիւնն ընել ուղղ ուրիշներէ կը խնդրենք որ շնորհք ընեն առաջիկայ տարւոյն համար իրենց գտած նոր բաժանորդներուն թիւը մեզի իմացնել առաջիկայ 1873 տարւոյն Յունուարի 1էն առաջ ըստ նոր տոմարի, ծանուցանելով նաև այն անձանց անունները կամ հասցէն որոնց պիտի ուղղուին լրագրին ծրարները: Մեզի համար մեծ դիւրութիւն կ'ըլլայ, եթէ իւրաքանչիւր տեղւոյ վերաբերեալ Աւետաբերները մէկ անձի մը անուան և մէկ ծրարի մէջ գնելով զրկենք:

Աւետաբերը պիտի հրատարակուի առաջիկայ տարւոյն մէջ այժմու չափով և գիրքով Հայերէն և Հայոս գրով Տաճկերէն: Գինն ալ միևնոյնը պիտի ըլլայ, այսինքն 1 արծաթ մէծիտիէ իւրաքանչիւր լեզուի համար. բայց իրենց անուանը չորս կամ չորսէ աւելի Աւետաբեր առնելով, լրագրներն ընդունելու և իւրաքանչիւր բաժանորդի ձեռք հասցնելու, բաժանորդութեան ստակին վճարման պատասխանատուութիւնն ալ իրենց վրայ առնողներն, ամէն մէկ 4 մէծի-

տիէյի տեղ 3 մէծիտիէ միայն պիտի վճարեն, կամ թէ ըսենք, ամէն չորս Աւետաբերի համար 3 մէծիտիէ միայն տալով, մէկ մէծիտիէն իրենց պիտի պահեն: Վճարումը միշտ կանխիկ է:

Յունարէն գրով Տաճկերէն Անկէլիաֆորոսն ալ առաջիկայ տարւոյն մէջ պիտի հրատարակուի այժմու մեծութեամբ և պայմանաւ, այսինքն Աւետաբերներուն համար վերը յիշուած պայմանաւ: Բայց յիշեալ թերթն ոչ թէ ներկայ տարւոյս սկիզբէն, այլ Փետրուարի 9/21էն հրատարակուիլ սկսելուն համար, անոր նոր հատորը պիտի սկսի առաջիկայ 1873 տարւոյն նոյն թուականին:

Նմանապէս Տղայոց համար Աւետաբերը պիտի հրատարակուի առաջիկայ տարւոյն մէջ Հայերէն, Տաճկերէն և Անկէլիաֆորոս անուամբ Յունարէն գրով Տաճկերէն, գարձեալ այժմու մեծութեամբ և պայմանաւ, այսինքն՝ մէկ օրինակին տարեկան գինը մէկ քառորդ մէծիտիէ, 25 օրինակինը մէկ Օսմանեան իրա:

ՎԵՐՍՏԻՆ ԾՆՈՒՆԴ

Մեր վերջին թուով քանի մը պատճառներ մէջ բերինք ցուցնելու համար թէ Մկրտութեան արտաքին արարողութիւնը չէ այն վերստին ծրարողը կամ նորէն ծնանիլը որով մարդ կը մտնէ Աստուծոյ թագաւորութիւնը: Այս նկատմամբ Պետրոս Առաքեալ (Ա. Պետր. Գ. 21) կ'ըսէ թէ մարդս փրկող մկրտութիւնը «Մարմնոյն աղտերը մէկգի ձգելը չէ, հապա բարի խղճմանքին վկայութիւնը առ Աստուած»: Ըսել կ'ուզէ թէ փրկութիւն տուող բանն՝ արտաքին արարողութիւն մը չէ, այլ այն ներքին մաք-

րութիւնը որ զմարդ կ'ազատէ սիրտը պղծող մեղքերէն: Մկրտութեան գործողութիւնը կամ լուսւոյումը յարմար նշան մը ըլլալուն համար այն մաքրութեան, Տէրոյմէն սահմանուած է իբրարարողութիւն որով մարդիկ կ'ընդունուին արտաքուստ անդամ ըլլալու Աստուծոյ ժողովուրդին, բայց այն լուսւոյումը չէ բուն մաքրութիւնը, քանզի, ինչպէս կը տեսնենք, կան շատ մկրտուածներ որոնք այն մաքրութեան հասած ըլլալու ապացոյցը չեն ընծայեր: Թլփատութեան համար որ հին տնտեսութեան ատեն այն էր՝ ինչ որ հիմա է մկրտութիւնը, այսինքն արարողութիւն մը որով մարդիկ կ'ընդունուէին անդամ ըլլալու Աստուծոյ ժողովուրդին, Պողոս Առաքեալ կ'ըսէ. «Քրիստոս Յիսուսով ոչ թլփատութիւնը բան մըն է, ոչ ալ անթլփատութիւնը. հապա նոր ստեղծուած ըլլալն է բանը» (Գաղ. 2. 13): Անշուշտ մկրտութեան համար ալ նոյն բան է:

Ինչ է ուրեմն «Նորէն ծնանիլը» որով միայն կրնանք մտնել Աստուծոյ թագաւորութիւնը. և Պողոս Առաքեալ քիչ մը առաջ յիշուած վկայութեան մէջ «Նոր ստեղծուած ըլլալ» ըսելով ինչ կը հասկնայ:

Այս նիւթին վրայ մեր նախնիքաց յօդուածներուն մէջ արդէն ընթերցողաց ուշադրութիւնն ուղղեցինք Քրիստոսի խօսքին թէ նորէն ծնանիլը կը վերաբերի մարդուն հոգւոյն ոչ թէ մարմնոյն, Ծնանիլը կը նշանակէ կենաց կամ ապրելու սկզբնաւորութիւն. նորէն ծնանիլն ալ նոր կենաց կամ նոր ապրելու մը սկզբնաւորութիւն է. և Տէրը վերստին ծնունդ պահանջելով կ'ուզէ ըսել թէ Աստուծոյ թագաւորութիւնը մտնելու համար

հոգւոյն մէջ նոր կեանք մը, ապրելու նոր կերպ մը սկսելու է :

Այս նոր կեանքը կը կոչէ « Զուրէն ծնանիլ », քանզի մաքուր և սուրբ կեանքի սկզբնաւորութիւնն է . մեղաց հին կեանքը տեղի կու տայ նոր սուրբ կեանքի մը : Ճիշդ այսպէս կ'ըսէ նաև Պօղոս Առաքեալ . « Թէ որ մէկը Բրիստոսի մէջ է », այսինքն՝ ճշմարտապէս և արդեամբք Բրիստոսի աշակերտ է , « անկիայ նոր ստեղծուած մըն է . հիները անցաւ , և ահա ամէն բան նոր եղաւ » (Բ Կոր. Ե. 17) : Դարձեալ նոյն Առաքեալ կ'ըսէ Գաղատացւոց թուղթին մէջ , « Բրիստոս Յիսուսի քով ոչ թրիստութիւնը բան մը կրնայ , ոչ ալ անթլփատութիւնը , հապա հաւատքը՝ որ սիրով ի գործ կը դրուի » (Գաղ. Ե. 6) : Այս է ուրեմն հարկաւոր որեւիցէ մարդու մը որ կը բաղձայ տեսնել Աստուծոյ թագաւորութիւնը , հոն մտնել և անոր առանձնաշնորհութիւնները վայելել , անոր օրհնութեանցը մասնակից ըլլալ այս աշխարհիս վրայ և հանդերձելոյն մէջ : Սերաբ մաքուրելու է մեղքէն , Պէտք է որ բոլորովին մէկդի նետէ մարդ իր հին մեղսալից կեանքը և սկսի Աստուծոյ պատուիրաններուն հնազանդ նոր կեանք մը : Մարդուն սրտին և կենացը կամ վարուցը մէջ այնպիսի մեծ և կատարեալ փոփոխութիւն մը ըլլալու է , որ անիկայ նոր ստեղծուած մը ըլլայ :

ՔԱՐՈՂԻՆ ԶԱՄԱՐ ԽՐԱՏՆԵՐ

Միսթր Պիէր անուն Ամերիկացի երեւելի քարոզիչ մը՝ « Եէյլ » կոչուած Աստուածաբանական դպրոցին մէջ մօտերս ըրած ատենախօսութիւններէն հետեւեալ խորհրդածութիւնները կը քաղենք :

Երբ քարոզիչ ըլլալ կ'ուզէք , քարոզ տալէն ուրիշ գործ ունենալու չէք :

Ազդեցութեան տէր և յաջողակ քարոզիչ մը ըլլալու համար , պէտք է ունենալ երեւակայութեան կարողութիւն , նուրբ զգացում , եռանդ և կատարեալ համոզում :

Ամէն քրիստոնեայ քարոզիչ յաջողութիւնը կախումն ունի Աստուծոյ ներկայութիւնն ինք զգալով իր ժողովրդեանն ազգացունելու կարողութենէն :

Քարոզիչը թէպէտ դասատու մըն է , բայց գործը դասատուութիւն ընելէն ալ աւելի է : Անիկայ արհեստաւոր մըն է , որ ոչ թէ քարի և հողի , այլ անմահ հոգւոյ ձև ու կերպարանը կու տայ : Ամէն մէկ քարոզ , Միքայէլ Անճէլոյի գրչին պէս , ամէն մէկ դպչելուն ազդեցութեամբը զարմանալի պատկեր մը ծածկուած տեղէն երեւան հանելու է :

Քարոզիչ մը ոչ թէ իր քարոզին գեղեցկութիւնը յայտնելու կամ կրօնի վարդապետութիւն մը ապացուցանելու , այլ իր խօսքը լսողներուն սրտին և բարուցն ու վարուցը ազդեցութիւն ընելու համար քարոզ տալու է :

Քարոզիչն Աւետարանի բնաւ մէկ ճշմարտութիւնն այնպէս բացատրելու չէ որ լսողը խորհի թէ փրկուիլն անհնար է :

Բրիստոնեայ քարոզչաց գործին ինչ ըլլալուն նկատմամբ Պօղոս առաքելոյն եփեա. Դ. 11—16ին մէջ յայտնուած դադափարն ուշադրութեամբ ուսանելու է . Քարոզչական պաշտօնին նպատակը՝ բուն մարդկութիւնն , ու գործածուելու միջոցը ճշմարտութիւնն է . քարոզչին ոգին ալ սէր , և օրինակը Բրիստոս ըլլալու է :

Ամէն քարոզիչ երկու կերպիւ քարոզ տալու է . մէկը մարդոց մտքին և սրտին ուղղակի ազդեցութիւն ընելու համար , մէկն ալ անոնց գիտութիւնն ընդարձակելու համար . բայց աս դարուս մէջ առաջինը վերջինէն աւելի կարևոր է :

Երեք կամ չորս աղէկ քարոզներ տալընուդ համար բնաւ մէկը ձեզ չը չողքորդէ թէ քաջ քարոզիչներ էք : Վարժ քարոզիչներ ըլլալու համար մարդկային բնութիւնն աղէկ հասկընալով Աստուծոյ ճշմարտութեամբն

անոր ազդեցութիւնն ընելու կերպը գիտնալու էք : Աստուծոյ ճշմարտութիւնն ալ անանկ լաւ ըմբռնելու էք որ անով ամէն մարդու վրայ իր կարօտութեանը համեմատ ազդեցութիւն ընելու կարող ըլլաք :

Քարոզիչ մը պարտի ամէն կերպով թէ ներսուանց թէ դրսուանց օրինակ ըլլալ այլոց . բայց ոչ թէ խօսքով , հապա բարեսիրութեամբ , առատաձեռնութեամբ , վեհանձնութեամբ , ու թէ ուրիշներուն խոնարհիլ յանձն առնելու թէ իրաւունքը պաշտպանելու մէջ ալ օրինակ ըլլալու է : Վերջապէս բարի ըլլալու և բարի գործելու մէջ անանկ նմանելու էք Բրիստոսի , որ ամէն մարդ , մանաւանդ տղաքներն ու երիտասարդները , սիրեն ձեզի հետ ժամանակինն անցունել :

Ա. ԱՊՐԻԼԻ ԺՈՂՈՎՔ

Թիւ 7

1. Աղօթքի ժողովքը մէկ ժամէ աւելի տևելու չէ . և եթէ ներկայ գտնուողներուն թիւը քիչ է , ժամէ մը նուազ ատենէն , թերեւ 40 կամ 50 րոպէէն ժողովքին վերջ կրնայ տրուիլ :

2. Աղօթքի ժողովին բոլոր պաշտօնները համառօտ ըլլալու են . երգելը յաճախ կրնայ ըլլալ բայց համառօտ ամէն անգամ 2 կամ 3 տուն միայն երգելու է : Սուրբ գրոց ընթերցումը միշտ կարճ ըլլալու է , 5 կամ երբեմն մինչև 20 կամ 25 տուն , բայց ոչ թէ երկայն գլուխ մը . նաև բոլոր աղօթքները և եղած խօսքերը համառօտ ըլլալու են : Աղօթքի ժողովին առաջնորդողը աս մասին ինքը պարտի իր վրայ օրինակը ցուցնել . ըրած աղօթքը թող 6 կամ 8 րոպէ տևէ և խօսքը 10 կամ 12 րոպէ . յետոյ ուրիշ ամէն մէկը 3, 5 կամ 6 րոպէ միայն աղօթեն կամ խօսին . անկէ աւելին անօգուտ է :

Մեր տեսած ամենալաւ աղօթքի ժողովներուն մէջ առաջնորդողները առաջին երգին , իրենց ըրած աղօթքին և Սուրբ Գրոց ընթերցումին և իրենց ըրած խօսքերուն 15 կամ 20 րոպէ միայն սուած են . ուրիշներ ալ ամէն մէկը երեք չորս րոպէ աղօթած և խօսած են . ու եթէ մէկը ասկէ

աւելի շարունակէր անմիջապէս պղծ-տիկ զանգակ մը կը զարնուէր իբր նշան խօսքը դադարեցնելու: Կրնայ ստեպերգուիլ 1, 2 կամ 3 տուն երգարանէն կամ առանց գիրքի, եղբայր մը կամ քոյր մը սկսելով:

3. Աղօթքի ժողովին պաշտօնները յատուկ նիւթի մը վերաբերելու են: Առաջնորդողը թող այսպիսի նիւթ մը առաջարկէ, և անոր վրայ խօսի. երբ ուրիշ եղբայրներ ալ կը խօսին, մի և նոյն նիւթին վրայ խօսելու են. այսպէս ընելը շատ օգտակար կ'ըլլայ:

4. Ամէն եղբայր ջանալու է խօսիլ և աղօթել աղօթքի ժողովին մէջ: Պէտք չէ որ մէկը ըսէ « Զիս հրաժարուած սեպէ »: Թող եղբայրները չը ջանան քարոզչին նման աղօթել կամ խօսիլ. թող երիտասարդները և անփորձ կամ անուս մարդիկ իրենց կարողութեանը համեմատ աղօթեն և խօսին. պէտք չէ որ ամէնան երբ քարոզչներուն պէս չկրնան աղօթել կամ խօսիլ. իրենց կարճ ու պարզ կերպով աղօթելն ու խօսիլը օգտակար կ'ըլլայ: Ուստի աղէկ կ'ըլլայ, եթէ եղբայրները քիչ խօսքով իրենց ինկած բաժինը կատարեն. անոնք կրնան իրենց փորձառութենէն խօսիլ, կամ դիպուած մը պատմել. այսպիսիներուն աղօթքները և խօսքերը օգտակար կ'ըլլան, թէ և անոնց խօսքերը երբեմն քերականական կանոնաց դէմ՝ ըլլան. այս, անոնք շատ անգամ քարոզչներէն աւելի օգտակար կ'ըլլան:

5. Ժամը լրացած ըլլալուն պէս՝ աղօթքի ժողովքը անմիջապէս պարտի արձակուիլ:

ՍԱՐԳԻ ՈՍՏԱՅՆ ՇԻՆԵԼՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

Սարգիս մարմնոյն վարի կողմը կան չորս կամ վեց փոքրիկ ելունդներ կամ կունտեր, ամէն մէկը գնդասեղի գլխոյ չափ: Այս կունտերը սարգիոստային թելերուն մետաքսաման նիւթը պարունակող և կենդանւոյն փորին մէջ գտնուող տեսակ մը ընդունարաններու կամ անօթներու բերան են: Երբ սարգը ոստային թելերը մանել կ'ուզէ, իր սրունքներուն մէկուքն այն կունտերը կը ճնշէ, և իսկոյն անոնց ամէն մէկէն կ'ելլեն ոչ մէկ, այլ հազարի չափ թելեր այնպէս

բարակ որ բոլոր այն թելերը միանալէն ետքը միայն տեսանելի կ'ըլլան: Ուստի սարգի ոստային ամէն մէկ թելը կը բաղկանայ չորս կամ վեց հազար այնպիսի բարակ անտեսանելի թելերէ: Աստուած իր իմաստութիւնը փոքր բաներու մէջ ալ կը ցուցնէ: Յիշեալ հազարաւոր բարակ թելերուն մանուելով մէկ թել ըլլալը կը կատարուի կենդանւոյն ետևի երկու սրունքներովը, որոնց ամէն մէկուն ծայրը, մնացեալ սրունից պէս, երեք երեք ճանկեր կամ մագիլներ կան: Այս ճանկերով, իբրև մատուցներով, այն փոքրիկ չունամանը կը մանէ հազարաւոր թելերէ բաղկացեալ ոստային թելերն անհնարին արագութեամբ:

ԱՐԱՊԿԻՐԷՆ ՆԱՄԱԿ ՄԸ

Աւետարներին 33րդ շաբաթաթերթով Արապկիրու նկատմամբ հրատարակած լուրը մեզ խիստ զարմացուց, որպէս թէ 48 ժամ միօրինակ սաստիկ անձրևէն զինի, ոտակալի երկրաշարժ մը պատահելով քաղաքիս մէկ մեծ մասը աւերակ դարձուցած, և շրջագայից ալ ֆլասած է⁽¹⁾: Որոյ մեր կողմէն պատասխան մը պարագայից բերմամբը մինչ ցարդ յապաղելով, արդ կը փութամ տալու:

Անտարակոյս Աստուծո կողմանէ կարելի էր, որ աս քաղաքը ջրհեղեղով ընկղմուէր հին աշխարհին պէս. կամ կրակով ծծումբով այրուելով աղի լիճ մը ըլլար Սոգոմ Գոմոր քաղաքներուն նման, և կամ խիստ աւելի կարելի էր, որ ներկոյ տարուոյս հրատարակուած Անտիոքայ և Շամախայ ցաւալի երկրաշարժերուն նմանը հոս ալ ըլլալով ատձեր հրատարակումը իրօք կատարուած ըլլար, և մենք քաղաքացիքս ալ անոնց բաղդակից վրաններու տակ բնակած և մեր ձեռքերը օդնութեան համար այլոց կարկառած ըլլալինք: Թէ որ զօրաց Տէրը մեզի քիչ մը մնացորդ թողուցած չըլլար, մենք Սոգոմին պէս պիտի ըլլայինք, ու Գոմորին պիտի նմանէինք: Արդ Իսրայէլը թող ըսէ

(1) Այս լուրին սխալ ըլլալը արդէն Աւետարների 34րդ թիւոյն մէջ ծանուցուած է:

Թէ որ Տէրը մեր հետ չըլլար... ան ատենը հպարտացած ջուրերը մեր անձերուն վրայէն պիտի անցնէին: Օրհնեալ ըլլայ Տէրը, որ մեզ անոնց ակունքներուն որս չըտուաւ:

Բայց դեռ ասկէ ահաւելի բարկութիւն մը կայ մեր վրայ թէ որ ապաշխարած չենք, և կ'արտօրայ դալ մեզ կուլ տալու: Տէրն մեր Յիսուս կ'ըսէ. « Կը կարծէք որ ան Գալիլեացիները բոլոր Գալիլեացիներէն աւելի մեղաւոր էին որ ասանկ բաներ քաջեցին: Զեզի կ'ըսեմ չէ, հապաթէ որ չապաշխարէք ամէնքդ ալ անանկ պիտի կորսուիք »:

Աստուած իրօք աս քաղաքիս յատուկ սիրալիկ այցելութիւն մը ըրած է, դիտաւորապէս աս դալու ահեղ բարկութենէն փախչելու համար իր սահմանած միմիայն միջոցը ցրցունող Սուրբ Գիրքը տալով, որ շատ տուններու մէջ կը գտնուի, և չունեցողները կրնան դնել, և կարդալով իրենց պարտքերը ճանչնալ. իրենց բազմաթիւ մահառիթ մեղքերը զգալ, և կորսուած ըլլալին խոստովանել: Եւ հետեւապէս Հօր Աստուծոյ Քրիստոսի անարատ անձովը խաչին ամօթալից փրկարար շարժարանքներովը պատրաստած ճրիատուր փրկութիւնը վաշել: Սակայն կը վկայեմ որ Քրիստոնեայ մականունանութեան տակ եղող անհատ անձանց շատերս աս պատուական Գիրքը թէ և ունինք սակայն ըստ արժանւոյն չենք կարդար. և չունեցողներս ծախու չենք առներ ասանկ աժան օգտաւետ գիրք մը, որ մէջէն հոգեւոր ճշմարտութիւններ սորվինք, թէ և մեր ստուրը անանկ չնչին բաներու կու տանք որ մեզ չըկշտացունենք:

Նաևս Աստուծոյ դիտաւոր պատուիրանքին մէկը, հանգստեան սուրբ օրը շատերը յայտնապէս կը պղծեն, մեղք, նախատինք և ամօթ չսեպելով այն օրուան մէջ փայտ, ցորեն, ընդեղէն, և սպանդանոցէն միս ծախու առնել, և զբօսանաց տեղերը յաճախելով: Այսպէս Աստուծոյ աս օրհնեալ օրը շատերս անօրինաբար սուրբ չենք պահեր. որն որ խիստ

օգտակար պիտի ըլլար մեզի, եթէ Սուրբ Գիրք կարդալով, խրատ ընելով և աղօթելով անցունէինք :

Ո՛հ, երանի թէ մեզի եղած աս քաղցրութիւնը մեզ անվերջներս դէպ յապաշխարութիւն առաջնորդէ, որ ամէն տեսակ գաղտնի ծածուկ մեղքերն ալ ձգենք, ու քրիստոնէական յել կեանքով մը ապրինք, սիրով, սրբութիւնով, առաքինութիւններով, աս մեր կարճատեւ պատասխանատուական վիճակնու մէջ, պատրաստ ըլլալով մեծ ուրախութեամբ փրկչին գալուստը դիմաւորելու :

Վերջապէս թող աս Աստուածային երկայնմութիւնը մեզի Գրիստոնէիցս խորհիլ և հաւատալ տայ սա ճշմարտութիւնը թէ, Անոնք որ Տէր Յիսուս Գրիստոսի աւետարանին չեն հնազանդիր՝ պիտի պատժուին յաւիտենական սատակումով Տէրովը երեսէն, և անոր զօրութեանը փառքէն : Բ ԹԵԱ . Ա . 6 :

Յ. ՀԱՄԱՐԱՐՁՈՒՄ ԳԵՈՐԳԵԱՆ

Արապիկը 1872 Սեպ. 19

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հոկտ. 25 ըստ Յունաց, եւ Նոյ. 6 ըստ Լուս. 1872.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Սուլթան Ապտիւլ Ազիզ կայսրը մօտեւ հրամանագիր մը հանած է, որով արաբներուն կու տայ Եգիպտոսի Խըրիվին առանց յատուկ հրաման խնդրելու յառաջագոյն Բարձրագոյն Դռնէն փոխառութիւն ընելու, երբ որ կը տեսնէ թէ իր կառավարութեանը յանձնուած երկրին օգուտն այնպէս ընել կը պահանջէ :

— Մօտեւ մետաղներու և անտառներու տեսչութեան պաշտօնն ընդունող Շըրվանիզատէ Մէհմէտ Բիւլլի փաշա, այժմ՝ Էվլաֆի պաշտօնեայ եղաւ, իսկ մետաղներու և անտառներու հոգաբարձութիւնը նորէն դանձային տեսչութեան պաշտօնարանին յանձնուելով, Տատեան Յարութիւն Էֆէնտի ընդհանուր Տնօրէն կարգուեցաւ :

— Անցեալ շաբթու երկուշաբթի օրը, Թուրքիոյ մէջ շինուած առաջին զրահաւոր նաւը յաջողութեամբ ծով իջուցուեցաւ Կոստանդնուպոլսոյ Խաւրմ փաշայի նաւարանին մէջ ի ներկայութեան կայսերազուն իշխանաց, մեծ Եպարքոսին, ուրիշ Պաշտօնէից և հանդիսատեսաց մեծ բաղմութեան : Նաւը կոչուեցաւ « Մուհատտէմէի խայր », այսինքն բարեխաղող սկզբնա-

ւորութիւն. 235 ոտք կամ 94 կանգուն (արշն) երկայն, և բոլորովին երկաթէ շինուած է : Նաւին շինութիւնը տեւեց 3 տարի, և եղած ծախքն է 108 հազար Օսմանեան լիրա : Կարծուի թէ 40 հազար լիրա ալ ծախք պիտի ըլլայ կաթսաներուն և մեքենաներուն համար, հետեւապէս բոլոր ծախքը պիտի ըլլայ, 148 հազար լիրա :

— Վաթսուն Հրեայ ընտանիք մօտեւ Վալարիաէն Ամէրիկա գաղթեցին, ուրիշներ ալ կը պատրաստուին անոնց ետեւէն երթալու : Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց մէջ Հրէից Ընկերութիւն մը օգնութիւն ըրած է այս գաղթականներուն, և կ'ըսուի թէ ընկերութիւնը սոյն նպատակին համար արդէն 500 հազար Անգղիական լիրա հաւաքած է :

ԵՒՐՈՊԱ

Գերմանիոյ մէջ Պապական եպիսկոպոսունք մօտեւ միաբանելով յիշեալ երկրին կաթոլիկ ժողովուրդներուն ուղեւալ յայտարարութիւն մը հրատարակեցին, ուր կը պախարակեն Պապին պահաջումներուն դէմ կառավարութեան բռնած ընթացքը և ժողովուրդը կը դրդուեն դիմագրութիւն ընել կառավարութեան ըրածին : Եպիսկոպոսաց այս գործը շատ զայրացուցած է Գերմանական ազգին լուսաւորեալ մասը, և հաւանականաբար կառավարութիւնը պիտի ստիպուի խիստ միջոցներ ձեռք առնուլ այն եկեղեցականաց դէմ որ չեն ուզեր հնազանդիլ երկրին օրինաց, ուրիշներն ալ կը դրդուեն նոյն օրինաց անհնազանդ ըլլալու :

— Գաղիոյ մէջ եղած նոր ընտրութեանց մէջ, Եօթընահանգներէն մէկը միայն ընտրեց միապետական երեսփոխան, միւս վեցը հանրապետական երեսփոխաններ ընտրեցին :

— Գաղիոյ այժմու Հանրապետութեան Նախագահը Մ. Թիէր, Գաղիայէն դուրս վճռած է գահազուրկ կայսեր Նաբոլէոն Գ. ի հօրեղբորդին Նաբոլէոն իշխանը, որուն վրայով կապած եղաւ թէ իր օրդին դպրոց դնելու պատճառանօք Գաղիա մտած էր այժմու Հանրապետութեան դէմ դաւաճանութիւն մը յարուցանելու նըպատակաւ ի նպաստ միապետական կառավարութեան :

Նաբոլէոն իշխանը իր Գաղիոյ քաղաքացութեան իրաւունքը մէջ բերելով այս արտաքսման դէմ բողոքելէն ետքը, Զուիցերա և Իտալիա երթալու համար ճամբայ եղաւ :

— Պր. Տ'Օպինէ, «Բարեկարգութեան պատմութիւն» կոչուած գրքին անուանի հեղինակը, Հոկտեմբեր 9/21 ին Զուիցերայի ձինէվրա քաղաքը գիշերը քնոյն մէջ յանկարծական մահուամբ մեռաւ :

— Նախընթաց ամսոյն Հոկտեմբերի մէկ շաբթուան մէջ 8 անձինք Լօնարա 1,000 անգղիական լիրա տուին ի նպաստ քաղքին աղքատներուն : Այս նպաստն ընող անձինք իրենց անունները յայտնած չեն : Անցեալ տարուան մէջ 42 անգամ այսպէս հազարական լիրայի նպաստներ տրուեցան : մէկն ալ տուաւ 10 հազար լիրա :

— Անգղիոյ մէկ դաւառին մէջ 30 հազարէ աւելի ձիեր տարափոխիկ հիւանդութենէ մը բռնուած են :

— Հնտախտ կոչուած հիւանդութիւնը Հունկարիոյ մայրաքաղաքին Պուտայի և Փէշթի մէջ երեւան ելած է. կ'ըսուի թէ Պուտայի մէջ այս հիւանդութենէն 178 դէպք տեղի ունեցան որոնց 38 մահացու էր :

ԾԱՆՈԹՈՒՄ

Բիւթանական Միութեան նախագահն բաւական ժամանակ այս երկրէս բացակայ ըլլալով, կը խնդրուի որ Միութեանս վերաբերեալ բոլոր նամակները առ Պատ. Յովհաննէս Տէր Ստեփանեան՝ ի Ռոտտսթոյ ուղղուին :

ԱՂԵՐՍԱՆԳԻ Հ. ՃԵՃԻՉԵԱՆ

Կ. Պօլիս Հոկ. 28, 1872

ՇՈՒԿԱՅԻ ԳԻՆԵՐ

	Դուրուշ
Զիվիտ, Պէնկալա	օխ. 130—140
Խահվէ	400 օխ. 1160—1280
Շաքար փոշի	կենդ. 253—255
» զլուխ	» 300—310
Յորեն կարծր Բումէլի	բոռը 27 1/2—31
» » Անատոլու	» 28—30
» կակուլ Բումէլի	» 28—30
Թիթեղ	զոյգ սնտուկը 350—360
Պողպատ	սնտ. 235—240
Ամերիկայի Բէթրօլի իւղ. սնտուկը	9 1/2—9 3/4
Պղպեղ սև	օխ. 10—10 1/2
Երկաթ Անգլ. գաւազան, կենդինարը	130—135
» » Թիթեղ	» 155—165
Անագ	» 1120—1140

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻՍՍՈՐԱՐԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԵՆ
Խմբագիր Ե. ՊԼԻՄ.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Զագագընլար փողոց, Յակոբեանեան Թիւ 12